

MOOTTORILIITTO.FI
#SATAVUOTTAOHJAUSTANGONTAKANA

MOOTTORILIITTO.FI

Turvallisuus- koulutus

Turvallisuustyöryhmä

Suomen Moottoriliitto ry

Moottoriliiton turvallisuuustyöryhmä

Turvallisuustyöryhmän kokoonpano

**Miska
Jokinen**

Puheenjohtaja

**Tiina
Lehtiö**

Jäsen

**Simppa
Käyhkö**

Jäsen

**Markku
Haiko**

Jäsen

Turvallisuustyöryhmän työskentely

Moottoriliiton turvallisuustyöryhmä toimii aktiivisena moottoriurheilulajien turvallisuuden edistäjänä ja kehittäjänä muun muassa hyvän yhteistyön ja vuoropuhelun avulla

2-4 kokousta
Sähköposti
WhatsApp

Turvallisuusohjeet
ja -materiaalit

Toimintasuunnitelma ja tavoitteet

Juuri nyt

Onnettomuuden tutkinnan toimintamallia on päivitetty vuoden 2024 Urheilusäännöstöön

Turvallisuustyöryhmä selvittää mahdollisuuksia kilpailuiden ensiavun ja lääkäriasioiden uudistuksille

Kuluttajaturvallisuuslainsäädäntö on uudistumassa, mutta merkittäviä muutoksia ei ole tiedossa

Turvallisuuskoulutus

Toukokuu 2024

Koulutuksen sisältö

- Tapahtumaturvallisuutta koskeva lainsäädäntö
- Turvallisuussuunnittelu ja riskienarviointi
- Käytännön turvallisuusjärjestelyt
- Viranomaisyhteistyö
- Onnettomuustilanteen sattuessa
- Kriisiviestintä
- Jälkihoidon sekä kriisiavun järjestäminen

Turvallisuus on tärkein vastuualue

- Turvallisuus on **tärkein** tapahtuman/kilpailun järjestäjän vastuulla oleva asia.
- **Tapahtuman järjestäjä on vastuussa** kilpailijoiden, toimitsijoiden, huoltohenkilöiden, talkoolaisten kuin median edustajien turvallisuudesta.
- Turvallisuusvastuuta **ei ole mahdollista siirtää tai poistaa** ns. vastuuvapautuslomakkeilla.
- Kaikkia riskejä ja vaaroja emme voi lajeistamme poistaa mitenkään, mutta turhia riskejä ei saa ottaa – turvallisuuden eteen on tärkeä tehdä riittävästi töitä!

Urheilullisuus

**Kilpailu-
tapahtuma**

Laillisuus

Lait ja asetukset
Urheilusäännöstö
Lajisäännöt
Lisämääräys

Muut kilpailua koskevat ohjeet
(mm. turvallisuusohjeistukset ja -koulutukset)

Turvallisuus

MOOTTORILIITTO.FI

Turvallisuutta koskeva lainsäädäntö

Lainsäädäntö

- Tapahtumaturvallisuuden liittyvät keskeiset lainsäädännössä asetetut vaatimukset ovat kirjattuna Pelastuslakiin, Kuluttajaturvallisuuslakiin sekä Kokoon tumislakiin.
 - Varsinaisen lainsäädännön ohella, turvallisuuden liittyviä määräyksiä löytyy myös Moottoriliiton Urheilusäännöstöstä ja lajisäännöistä.
- Tukea ja neuvoja lainsäädännön vaatimusten käytännön soveltamisesta saa tarvittaessa valvovalta viranomaiselta.
 - Pelastuslain osalta valvovana viranomaisena toimivat hyvinvointialueiden pelastuslaitokset/pelastustoimi
 - Kuluttajaturvallisuuslain osalta valvovana viranomaisena toimii Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Pelastuslain säädökset

- **Yleinen toimintavelvollisuus (§3)**

- Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai uhkaavan eikä voi heti sammuttaa paloa tai torjua vaaraa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä ryhtymään kykynsä mukaan pelastustoimenpiteisiin.

- **Huolellisuusvelvollisuus (§4)**

- Jokaisen on oltava huolellinen tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran ja vahingon välttämiseksi. Jokaisen on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että hänen määräysvaltansa piirissä noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Pelastuslain säädökset

- **Omatoiminen varautuminen (§14)**

- Tapahtuman järjestäjän on ehkäistävä tulipalojen syttymistä sekä muiden vaaratilanteiden syntymistä. Lisäksi on varauduttava ihmisten, omaisuuden ja ympäristön suojelemiseen vaaratilanteessa.
- Tapahtuman järjestäjän on myös varauduttava tulipalojen sammuttamiseen sekä riittäviin omatoimisiin pelastustoimenpiteisiin ja muihin tarvittaviin toimenpiteisiin.

- **Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma (§16)**

- Tapahtuman järjestäjän on laadittava kirjallinen yleisötapahtuman pelastussuunnitelma, joka on toimitettava pelastusviranomaiselle vähintään 14 vuorokautta ennen tapahtumaa

Kuluttajaturvallisuuslain säädökset

- **Huolellisuusvelvollisuus (§5)**
 - Palveluntarjoajan (=tapahtuman järjestäjän) on varmistuttava siitä, että palvelu ei aiheuta vaaraa kenenkään terveydelle tai omaisuudelle sekä arvioitava palveluun liittyvät riskit.
 - Palveluntarjoajalla on oltava riittävät tiedot tarjoamastaan palvelusta.
- **Turvallisuusasiakirja (§7)**
 - Palveluntarjoajan on laadittava turvallisuusasiakirja, josta ilmenee vaarojen/riskien tunnistaminen ja arviointi sekä tiedot palveluun osallistuvien turvallisuutta koskevasta informoinnista

Kuluttajaturvallisuuslain säädökset

- **Ilmoitusvelvollisuus (§8)**

- Mikäli palvelussa tapahtuu esimerkiksi vakava tai kuolemaan johtanut onnettomuus, on palveluntarjoajan ilmoitettava tästä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes)
- Ilmoituksen voi tehdä Tukesin verkkosivuilta löytyvällä lomakkeella tai sähköpostitse (kirjaamo@tukes.fi).

- **Tietojen antaminen kuluttajalle (§9)**

- Palveluun osallistuville on annettava selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla riittävät tiedot tapahtuman turvallisuudesta sekä lisäksi tarvittavat toimintaohjeet onnettomuuksien ja vaarojen välttämiseksi

Kokoontumislain säädökset

- **Ilmoitus (§14)**

- Järjestäjän on tehtävä yleisötilaisuuden järjestämisestä kirjallinen ilmoitus järjestämispaikan poliisille vähintään viisi vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista

- **Vastuuvakuutus (§16)**

- Jos tilaisuuden järjestämisestä voi aiheutua vahinkoa henkilölle tai omaisuudelle, poliisi voi määrätä yleisötilaisuuden järjestämisen edellytykseksi, että järjestäjällä on riittävä vastuuvakuutus mahdollisen korvausvelvollisuutensa varalta

Kokoontumislain säädökset

- **Yleisötilaisuuden estäminen, keskeyttäminen ja päättäminen (§22)**
 - Yleisötilaisuuden järjestäjän on peruutettava tai keskeytettävä tilaisuus taikka määrättävä se päättymään 15 §:ssä mainituilla perusteilla.
 - 1) tilaisuuden järjestäminen on lainvastaista tai sen järjestämisessä rikotaan olennaisesti tätä lakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä;
 - 2) järjestystä ja turvallisuutta ei voida ylläpitää;
 - 3) tilaisuuden järjestäminen aiheuttaa vaaraa terveydelle tai vahinkoa omaisuudelle; tai
 - 4) tilaisuuden järjestäminen aiheuttaa huomattavaa haittaa sivullisille tai ympäristölle

Kokoontumislain säädökset

- **Kielletyt esineet ja aineet (§23)**

- Yleisessä kokouksessa tai yleisötilaisuudessa taikka niiden välittömässä läheisyydessä ei saa pitää hallussa ampuma-asetta, räjähdysainetta, teräasetta tai muuta sellaista esinettä tai ainetta, jota on perusteltua aiheuttaa epäillä voitavan käyttää henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen tekemiseen.
- Järjestäjällä ja poliisilla on oikeus kieltää päihdyttävien aineiden hallussapito yleisessä kokouksessa tai yleisötilaisuudessa.
- Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi järjestäjällä ja poliisilla on myös oikeus määrätä järjestyksenvalvoja tarkastamaan tilaisuuden osanottajat ja näiden mukana olevat tavarat

Turvallisuussuunnittelu ja riskienarviointi

Turvallisuussuunnittelu

- Tapahtumaturvallisuuden suunnittelu on keskeinen prosessi, joka vaatii aikaa sekä huolellisuutta.
 - Tapahtuman turvallisuusjärjestelyiden suunnittelu on tärkeä aloittaa riittävän ajoissa – viimeistään 3-4 kuukautta ennen tapahtumaa
- Tapahtuman turvallisuuspäällikkö johtaa turvallisuuden suunnittelua yhdessä kilpailuorganisaation kanssa
- Turvallisuuksuunnittelua tehdään tapahtumaan osallistuvia varten heidän roolistaan riippumatta
 - Viranomaiset suorittavat vain lakisääteistä valvontatehtäväänsä

Turvallisuusasiakirjojen laatiminen

- Turvallisuuutta koskevat asiakirjat tulee laatia sillä tarkkuudella, että lajeista mitään tietämätönkin ymmärtää lukemansa perusteella, millaisesta tapahtumasta on kyse
- Turvallisuuksi asiakirjat kannattaa suunnitella pienessä tiimissä, jolloin pystytään huomioimaan useampi näkökulma asiaan
- Turvallisuuksi suunnitelma tulee laatia jokaiseen tapahtumaan erikseen – vanhaa suunnitelmaa voi hyödyntää, mutta sitä ei saa kopioida sellaisenaan

Riskienarviointi

- Mitkä riskit kohdistuvat tapahtumaamme?
- Mitkä riskeistä ovat sellaisia, joihin voimme vaikuttaa?
 - Voimmeko vähentää näiden riskien aiheuttamia negatiivisia vaikutuksia, mikäli ne toteutuisivat?
- Onko joitakin sellaisia riskejä, joihin emme voi vaikuttaa?
 - Miten varaudumme niiden toteutumiseen?
- Miten toimimme, jos mikä tahansa arvioiduista riskeistä toteutuu?
 - Selkeät kirjalliset toimintaohjeet, jotka kirjataan turvallisuussuunnitelmaan

Arvioitavat riskit

- Tulipalo (sekä tupakoinnin aiheuttamat riskit, maastopaloriski)
- Loukkaantumiset (+sairauskohtaukset yms.)
- Yleisöturvallisuus (sallitut ja kielletyt katselualueet)
- Liikenneturvallisuus (sis. pysäköinti ja pelastustiet)
- Henkilöturvallisuus (sis. päihtyneet henkilöt, väkivaltatilanteet)
- Lähialueiden turvallisuus ja niiden vaikutukset tapahtumaan (esim. suuret tulipalot, vaarallisten aineiden onnettomuudet)

Riskimatriisi-työkalu

Toden- näköisyys ↓	Seuraukset →		
	Vähäiset tai lievät	Kohtalaiset	Vakavat
Epätoden- näköinen	Pieni riski (1)	Vähäinen riski (2)	Kohtalainen riski (3)
Mahdollinen	Vähäinen riski (2)	Kohtalainen riski (3)	Merkittävä riski (4)
Toden- näköinen	Kohtalainen riski (3)	Merkittävä riski (4)	Erittäin vakava riski (5)

- Riskimatriisin avulla voidaan määrittellä riskin vaikuttavuudelle numeerinen arvo, jolloin eri riskien vertailtavuus paranee sekä on helpompi tunnistaa vakavat riskit, jotka edellyttävät välittömiä toimenpiteitä.

Käytännön järjestelyt sekä viranomaisyhteistyö

Käytännön turvallisuusjärjestelyt

- Tapahtumaan tarvittavien henkilö- ja materiaaliressurssien varaaminen
 - Viestintävälineet ja yhteystiedot (mm. matka- tai radiopuhelimet)
 - Ensiavun resurssien varaaminen sekä sijoittaminen tapahtuma-alueelle
 - Tärkeää on huomioida myös varautuminen lääkärihelikopterin laskeutumiseen
- Ohjeiden ja opasteiden laatiminen tapahtumaan osallistuville
 - Opaskartta, johon on merkitty esimerkiksi jätepisteet, tupakointipisteet, ensiavun päivystyspisteet sekä kielletyt katselualueet
 - Turvallisuusohjeistus kilpailijoille, huoltajille, yleisölle sekä toimitsijoille

Viranomaisyhteistyö

- Eri viranomaiset neuvovat tapahtumien turvallisuuteen liittyvissä aiheissa ja kysymyksissä
 - Keskeiset yhteistyöviranomaiset ovat poliisi- ja pelastuslaitokset tapahtuma-alueelta sekä tarvittaessa myös Tukes
- Viranomaisiin kannattaa tarvittaessa olla hyvissä ajoin etukäteen yhteydessä, mikäli jokin asia askarruttaa, jotta asia voidaan ottaa huomioon jo turvallisuusdokumenteissa
- Tapahtuman järjestäjä vastaa tapahtuman turvallisuudesta
 - Turvallisuutta ei tehdä viranomaisia vaan tapahtumaan osallistuvia henkilöitä varten!

Onnettomuuden tutkiminen

Moottoriliiton onnettomuustutkintamalli

Onnettomuuden tutkiminen

- Jos kilpailussa tapahtuu onnettomuus, jossa on aiheutunut merkittäviä/vakavia henkilö-, omaisuus- tai ympäristövahinkoja, tulee onnettomuus tutkia Urheilusäännösten mukaisesti perustettavassa **tutkijalautakunnassa**
- Tutkijalautakunnan puheenjohtajana toimii kilpailun valvoja tai hän voi nimetä tehtävään jonkun alla mainituissa tehtävissä toimivista henkilöistä.
 - Moottoriliiton hallituksen puheenjohtajisto
 - Moottoriliiton turvallisuustyöryhmän puheenjohtaja tai jäsen
 - Moottoriliiton hallituksen jäsen

Onnettomuuden tutkiminen

- Puheenjohtajan nimittämisen jälkeen nimetään tutkijalautakuntaan vähintään (2) jäsentä
 - Moottoriliiton hallituksen jäsen(iä)
 - Tuomariston jäsen(iä)
 - Viranomaisedustaja(t)

Onnettomuudesta ilmoittaminen

- Tutkijalautakunnan puheenjohtajan tulee ilmoittaa tapahtuneesta onnettomuudesta mahdollisimman pian Moottoriliitolle puhelimitse (**0207 789 960**)
- Tutkinnasta julkisuuteen voi antaa lausuntoja ainoastaan tutkijalautakunnan puheenjohtaja
 - Mahdollisesta muusta viestinnästä onnettomuuteen liittyen päättävät Moottoriliiton hallituksen puheenjohtajisto ja/tai pääsihteeri tai heidän tähän tehtävään valtuuttamansa henkilö

Tutkijalautakunnan tehtävät

- Tutkijalautakunnan tehtävänä on tutkia ja kirjata tapahtuneesta onnettomuudesta seuraavat asiat.
 - **Todeta:** sääolosuhteet, muut ulkoiset tekijät (esim. rataolosuhteet)
 - **Tutkia:** onnettomuuspaikka, turvallisuusjärjestelyt, kilpailukalusto
 - **Kuulla:** toimitsijoita, kilpailun lääkäriä, todistajia (mm. muut kilpailijat)
 - **Kirjata:** johtopäätös/lausunto, mahdolliset suositukset turvallisuuden kehittämiseksi
- Tutkijalautakunnan tulee laatia onnettomuustutkintapöytäkirja Moottoriliiton laatimalla lomakkeella

Tutkijalautakunnan työskentely

- Kun tutkijalautakunta on saanut työnsä valmiiksi, tulee laadittu onnettomuustutkintapöytäkirja toimittaa Moottoriliiton toimistolle mahdollisimman pian sähköpostitse (office@moottoriliitto.fi)
 - Mahdolliset liitteet, kuten kuvat sekä erilliset lausunnot/dokumentit voi toimittaa erillisenä tiedostona

Kriisiviestintä ja jälkihoito

Kriisiviestintä

- Onnettomuustilanteet ovat usein sellaisia, että ne nousevat nopeasti esille sekä uutismedioissa että sosiaalisessa mediassa
 - Kriisiviestintä on oleellisessa osassa välttyäksemme huhujen tai muiden vahvistamattomien tietojen leviämiseltä
- Kriisiviestintä poikkeaa muusta viestinnästä sen nopeudella, sillä ensimmäisen tiedotteen on tärkeä olla julkaistuna niin pian kuin mahdollista
 - Kriisiviestintään on hyvä varautua laatimalla muutamia tiedotepohjia jo valmiiksi, jotta ne ovat nopeasti julkaistavissa

Kriisiviestintä

- Moottoriliitto on laatinut päivitetyn kriisiviestintäoppaan, johon on koottu tietoa kriisiviestinnän tueksi
 - Opas sisältää taustatietoa sekä myös esimerkiksi valmiita tiedotemalleja, joita voi tarvittaessa hyödyntää

Jälkihoito ja kriisiapu

- Erilaiset onnettomuustilanteet voivat jäädä pyörimään ihmisen mielessä pitkäänkin – varsinkin, jos sitä ei käsitellä asianmukaisella tavalla tilanteen jälkeen
 - Jokainen ihminen reagoi kuitenkin tilanteisiin yksilöllisesti
 - Keskusteluapua ja –tukea on tärkeä tarjota, mutta ei voida velvoittaa ihmistä käyttämään kriisitukea ja/tai -apua
- Moottoriliitto tekee yhteistyötä Motoristien Kriisipalvelun kanssa
 - Motoristien Kriisipalvelu tarjoaa maksutonta keskusteluapua esimerkiksi vakavien onnettomuustilanteiden sattuessa

Motoristien kriisipalvelu

- Kaikki keskustelut ovat luottamuksellisia
- Kaikilla tekijöillä on vaitiolovelvollisuus ja kriisityön koulutus
- **Moottoriliiton yhteyshenkilö**
Jyrki Koivujuuri (0400 401 922)
- Tanja Kaipainen (044 550 3397)
- Juha Liesilinna (040 501 2587)
- Minna-Maria Kapraali (040 529 2460)
- Kari Loimusalo (044 074 6103)
- Marja Suominen (044 260 4780)
- Tuula Toikka (045 319 1107)
- Nina Maibrit Häggström (050 404 3601)
- Sari Koivula (040 215 0988)
- Riitta Kankaanpää (040 779 4166)
- Minna Lybeck (0400 461 883)
- Antti Mehtonen (045 101 2596)
- Liisa Hanhinen (044 5486 192)

Lisätiedot ja materiaalit

The image shows a screenshot of the Suomen Moottoriliitto website. At the top right, there are logos for SML and FIM. Below the logos is a navigation bar with four blue buttons: 'MOOTTORILIITTO', 'URHEILIJAT', 'LAJIT', and 'TURVALLISUUS'. The 'TURVALLISUUS' button is highlighted with a red border. A yellow arrow points from the 'TURVALLISUUS' button to a blue overlay box containing the URL 'moottoriliitto.fi/turvallisuus'. Below the navigation bar is a large image of a motorcycle racer on a track. In the bottom left corner, there is a search bar with the text 'Etsi sivustolta...' and a 'HAE' button. At the bottom of the page, there are four blue buttons: 'MOTTI', 'LISENSSIT', 'SÄÄNNÖT', and 'TULOKSET'. The SML logo is visible in the bottom right corner.

SUOMEN MOOTTORILIITTO ry
FINLANDS MOTORFÖRBUND rf

MOOTTORILIITTO ▾ URHEILIJAT ▾ LAJIT ▾ **TURVALLISUUS ▾**

moottoriliitto.fi/turvallisuus

Etsi sivustolta... HAE

MOTTI LISENSSIT SÄÄNNÖT TULOKSET

MOOTTORILIITTO.FI

Keskustelu ja kysymykset

MOOTTORILIITTO.FI

#SATAVUOTTAOHJAUSTANGONTAKANA